

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

10 december 2024

ADVIES 2024-133

met betrekking tot de weigering om inzage in een examen

(CTB/2024/139)

Sleutelwoorden : FOD Financiën – Examen – wijze van inzage

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 15 oktober 2024 vraagt X aan de FOD Financiën om inzage in zijn examen A2-1022-014– Attaché A2 – Geschillen D&A.

1.2. Per e-mail van 21 oktober 2024 stelt de FOD Financiën een aantal data voor. De FOD Financiën geeft ook aan dat de aanvrager over maximaal 1 uur beschikt om de documenten in te kijken.

1.3. Bij e-mail van diezelfde dag stelt de aanvrager dat een uur niet voldoende tijd is, dat de data hem niet passen en dat hij om een digitaal afschrift van het examen en de beoordeling verzoekt.

1.4. Per e-mail van 22 oktober 2024 herhaalt de FOD Financiën haar standpunt.

1.5. Per e-mail van diezelfde dag herhaalt de aanvrager zijn standpunt met verwijzing naar de wet van 11 april 1994.

1.6. Per e-mail van 25 oktober 2024 stelt de FOD Financiën dat zij bij haar standpunt blijft.

1.7. Per e-mail van 30 oktober 2024 herinnert de aanvrager de FOD Financiën aan zijn verzoek om een afschrift van de documenten te bekomen.

1.8. Per e-mail van 8 november 2024 herhaalt de FOD Financiën dat de aanvrager na inzage over voldoende informatie zou beschikken.

1.9. Per e-mail van 10 november 2024 verzoekt de aanvrager opnieuw om een afschrift van de gevraagde documenten.

1.10. Per e-mail van 12 november 2024 herhaalt de FOD Financiën dat zij geen afschrift geeft van de gevraagde informatie.

1.11. Per e-mail van 14 november 2024 dient de aanvrager een verzoek tot heroverweging in:

“Ik lees de weigering om afschrift van het examen en alle documenten die de beoordeling van het examen. Zover als nodig verwijst ik opnieuw naar artikel 32 Gw en de Wet Openbaarheid Bestuur.

De wet van 11 april 1994 huldigt het principe dat er bij de beoordeling van de aanvraag geen onderscheid mag worden gemaakt tussen de wijzen waarop het recht van toegang tot bestuursdocumenten kan worden uitgeoefend. De keuze van de wijze van uitoefening van het recht van toegang komt enkel aan de aanvrager toe.”

1.12. Per e-mail van dezelfde dag verstuurt de aanvrager ook aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, (hierna: “de Commissie”) een verzoek om advies.

1.13. Per e-mail van 19 november 2024 voegt de aanvrager nog volgende opmerkingen toe aan zijn verzoekschrift:

“De beroepstermijn om de resultaten van het examen promo A2 te betwisten bedraagt 60 dagen.

De administratie belemmert het recht van inzage in het examen:

- *er is enkel een inzage mogelijk binnen een bepaalde tijdsduur van 60 minuten*
- *er mogen enkel notities/opmerkingen worden genoteerd op een door de administratie voorzien formulier*
- *van dit formulier wordt ook geen afschrift voorzien na afloop van inzage.*
- *op het verzoek om inzage/afschrift wordt zeer laattijdig geantwoord en inzage wordt enkel toegestaan op voorwaarden van de administratie; of zelfs niet geantwoord. Ook hier geldt een termijn van 30 dagen.*
- *met de antwoordtermijn van de Commissie is het onmogelijk om inzage/afschrift te krijgen, teneinde, in voorkomend geval, op een gemotiveerde wijze een verzoekschrift bij de Raad van State in te dienen.”*

2. De ontvankelijkheid van de aanvraag

De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “de wet van 11 april 1994”) door zijn verzoek tot heroverweging aan de FOD Financiën en zijn verzoek om advies aan de Commissie gelijktijdig in te dienen.

3. De gegrondheid van de aanvraag

3.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten waarover een administratieve instantie beschikt. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 ingeroepen kunnen of moeten worden, en wanneer die uitzonderingsgronden bovendien op afdoende wijze gemotiveerd worden. Daarenboven moeten de wettelijke uitzonderingsgronden beperkend geïnterpreteerd worden (zie o.a. Grondwettelijk Hof, arrest nr. 167/2018 van 29 november 2018).

3.2. Het recht van toegang tot bestuursdocumenten kan op drie wijzen worden uitgeoefend, namelijk via het consulteren van de betrokken bestuursdocumenten, via het verkrijgen van een kopie van de betrokken bestuursdocumenten of via het verkrijgen van uitleg. De keuze voor de wijze van uitoefening van het recht van toegang komt toe aan de aanvrager.

Er kunnen in principe geen andere uitzonderingsgronden worden ingeroepen naargelang van de wijze waarop de aanvrager het recht van toegang wenst uit te oefenen. Alleen in bijzondere, afdoende gemotiveerde omstandigheden kan een instantie de inzage tot één van de mogelijkheden beperken. Deze omstandigheden moeten verband houden met buitensporige moeilijkheden bij het doen consulteren van het originele stuk of het nemen van een kopie.

3.3. Aangezien de FOD Financiën *in casu* geen uitzonderingsgronden inriep om de raadpleging te weigeren, kan zij ook voor het verstrekken van een kopie geen uitzonderingsgronden inroepen om de openbaarmaking te weigeren.

De FOD Financiën dient dan ook een kopie over te maken van de gevraagde documenten.

3.4. Bijkomend herinnert de Commissie de FOD Financiën bovendien aan het arrest van de Raad van State nr. 125.226 van 7 november 2003. De Raad van State bevestigde in dat arrest dat een van de nuttige effecten van artikel 32 van de Grondwet en van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur is dat personen die overwegen een rechtsvordering in te stellen, kennis kunnen nemen van hun dossier vooraleer de rechter te adiëren en dat zij aldus de vordering slechts instellen met kennis van zaken.

Naar het oordeel van de Commissie komt het daarbij aan de aanvrager toe om te oordelen hoe hij zijn verweer het best kan voorbereiden. Door te weigeren om een afschrift van bestuursdocumenten ter beschikking te stellen zonder dit te motiveren op grond van de wet van 11 april 1994, interfereert de FOD Financiën met de mogelijkheid van de aanvrager om zijn verweer afdoende voor te bereiden en doet zij afbreuk aan het nuttig effect van de toegang tot de bestuursdocumenten. Dit geldt des te meer nu de FOD Financiën bovendien ook bijkomende beperkingen, welke ook niet voorzien zijn in de wet van 11 april 1994, oplegt aan de loutere inzage van de gevraagde bestuursdocumenten.

Brussel, 10 december 2024,

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter